

Voorstel Gemeenteraad C

Onderwerp	Subsidieverordening cultuur Enschede 2025		
Portefeuillehouder	Jeroen Diepemaat agendaletter (C)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Aangeboden aan Raad	30 januari 2024
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2400000537

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. De als bijlage 1 aan dit voorstel toegevoegde Subsidieverordening Cultuur Enschede 2025 vast te stellen, waaronder de daarin opgenomen subsidieplafonds met een totaalbedrag van 2.986.000 euro, verdeeld over de subsidiehoofdstukken: Vierjarensubsidie Groot (2.000.000 euro); Vierjaren Klein (776.000 euro); en Culturele Platforms (210.000 euro);
2. De programmasubsidies voor de culturele instellingen die tot de Enschedese basisinfrastructuur behoren en met naam op de programmabegroting staan (Bibliotheek Enschede, Concordia, De Museumfabriek, Kaliber Kunstenschool, Poppodium Metropool, Rijksmuseum Twenthe, Symfonieorkest Phion, Theater Sonnevand, Tetem kunstruimte, Wilminktheater en Muziekcentrum Enschede) om te vormen tot vierjaren subsidies;
3. Kennis te nemen van het in bijlage 2 aan dit voorstel toegevoegde memo met betrekking tot de implementatie van de amendementen op de Cultuurnota;
4. Een bestemmingsreserve "Cultuurnota" in te stellen (bijlage 3);
5. In te stemmen met het doteren van een bedrag van 455.000 euro in 2024 en het onttrekken van een bedrag van 455.000 euro in 2028 binnen de bestemmingsreserve "Cultuurnota", ter egalisatie van de jaarlasten in het kader van de uitvoering van de cultuurnota in lijn met de daarvoor gebudgetteerde bedragen in deze periode;
6. In te stemmen met de hieraan gerelateerde begrotingswijziging (bijlage 4).

Inleiding en voorgeschiedenis

De gemeente Enschede heeft nieuw cultuurbeleid geschreven. Daarmee wordt een belangrijke impuls gegeven aan de Enschedese cultuursector. In de Uitgangspuntennota Cultuur die op 15 mei 2023 door uw raad is vastgesteld is besloten om met name extra te investeren in het Enschedese culturele middenveld. Om de doelen en ambities omtrent de versterking van dit middenveld op daadkrachtige wijze vorm te geven zijn in de Zomernota van 15 juni 2023 financiële middelen gereserveerd die dit onderdeel van de cultuursector gedurende een periode van vier jaar een belangrijke impuls geven. In de Cultuurnota, *De Kunst van Cultuur*, die op 4 december door uw raad is geamendeerd en vastgesteld is nader beschreven hoe deze incidentele middelen worden aangewend om deze impuls te bewerkstelligen.

Een belangrijk deel van de beschikbaar gestelde financiële middelen bestaat uit subsidiegelden. Om deze subsidiemiddelen binnen het Enschedese culturele veld te verdelen zijn nieuwe subsidieregelingen gemaakt en bestaande subsidieregelingen aangepast. Aan deze subsidieregelingen komt een nieuwe subsidieverordening ten grondslag te liggen. Deze verordening bestaat uit een vijftal verschillende hoofdstukken, elk met hun eigen karakter, doelstellingen en beoogde gebruikers. De hoofdstukken zijn:

- Handgeldloket;
- Culturele Activiteiten;
- Vierjarensubsidie groot;
- Vierjarensubsidie klein;
- Culturele Platformorganisaties.

In dit voorstel wordt de nieuwe Subsidieverordening Cultuur Enschede 2025 aan uw raad voorgelegd ter vaststelling. In die verordening is belangrijke aandacht uitgegaan naar de waarden en uitgangspunten van de SBFE-Cluster Strategie & Beleid Fysiek C. Rijnberg

de Uitgangspuntennota en Cultuurnota worden uiteengezet. We gaan als gemeente uit van vertrouwen in onze culturele professionals en bieden ruimte voor experiment. We stimuleren eigen inbreng, stellen ons flexibel op en hanteren een menselijke maat. De regelingen zijn laagdrempelig en nauwkeurig afgestemd met vertegenwoordigers uit het culturele veld.

Gedurende het participatietraject dat aan deze regelingen ten grondslag ligt is in de periode 2022-2024 nauw contact geweest met het culturele veld van Enschede in de breedte. Daarnaast is uitvoerig samengewerkt met een begeleidingscommissie, bestaande uit Cultuurnetwerk Enschede, de Sektor, de Cultuurcoach, Stuurgroep Cultuureducatie en het Strategisch Cultuurberaad.

Publieksvriendelijke samenvatting

In september 2022 is de gemeente Enschede begonnen met het maken van nieuw cultuurbeleid. Door middel van uitvoerige participatie met culturele instellingen, creatieve professionals en andere belanghebbenden is in de loop van 2023 vormgegeven aan een beleid dat aansluit bij de energie en ambities van de Enschedese cultuursector en de doelstellingen en opgaven van de gemeente. De uitgangspunten die als basis dienen voor het nieuwe cultuurbeleid zijn uitgewerkt in een Nota van Uitgangspunten (15 mei 2023); de Zomernota (15 juni 2023) en de Cultuurnota *De Kunst van Cultuur* (4 december 2023). Op basis van deze beleidsnota wordt nu de laatste stap in dit beleidsproces gezet, waarin vorm wordt gegeven aan de subsidieregelingen die het culturele organisaties en professionals mogelijk maken om een start te maken met hun ambitieuze plannen, zodat deze vanaf het jaar 2025 tot en met 2028 ten uitvoer kunnen worden gebracht.

De subsidieverordening die aan deze regelingen ten grondslag ligt wordt in dit voorstel aan uw raad voorgelegd ter vaststelling. De subsidieverordening is onderverdeeld in de volgende hoofdstukken, elk met hun eigen karakter, doeleinden en doelgroepen:

- Handgeldloket;
- Culturele Activiteiten;
- Vierjarensubsidie groot;
- Vierjarensubsidie klein;
- Culturele Platformorganisaties.

In totaal wordt een bedrag van 3.776.000 euro beschikbaar gesteld om in de periode van 2025-2028 een financiële impuls te geven aan de Cultuursector, die aansluit bij de uitgangspunten uit de Uitgangspuntennota Cultuur en het beleid dat is uitgewerkt in de Kunst van Cultuur. Cultuurnota Enschede. Daarvan gaat in totaal 170.000 euro naar het Handgeldloket; 620.000 euro naar Culturele Activiteiten; en 2.986.000 euro naar de Vierjarensubsidieregelingen voor culturele instellingen en culturele platformorganisaties.

Het bedrag van 3.776.000 euro dat beschikbaar wordt gesteld voor de Subsidieverordening Cultuur Enschede 2025 is een onderdeel van het bedrag van 4.290.000 euro, dat in de Zomernota van 15 juni 2023 ten gunste van nieuw cultuurbeleid beschikbaar is gesteld. Daarnaast is door herschikking van reeds bestaande budgetten een bedrag van 220.000 euro vrijgemaakt om invulling te geven aan nieuw beleid. Deze middelen komen voort uit de regeling 'Culturele Activiteiten 2014', door de herziening van de huidige programmabegroting en een vrijgevalen bedrag uit de vastgoed begroting. Daarmee komt het totaal beschikbare bedrag voor nieuw cultuurbeleid over de komende 4 jaar op 4.510.000 euro.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

De Subsidieverordening Cultuur Enschede 2025 is een uitwerking van de uitgangspunten, doelen en ambities die zijn beschreven in de Uitgangspuntennota Cultuur en de Cultuurnota *De Kunst van Cultuur*. Met deze verordening wordt een belangrijke impuls gegeven aan de Enschedese cultuursector. Aansluiten bij de doelstellingen uit de Uitgangspuntennota en Cultuurnota. Impuls aan cultuursector.

Uitgangspunten zijn:

- Een sterk fundament;
- Een onderscheidend middenveld;
- Ruimte voor experiment;
- Talentontwikkeling;
- Cultuur Dichtbij;
- Eigenzinnig Enschede.

Deze impuls in het Enschedese culturele ecosysteem betekent een belangrijke bijdrage aan de strategische opgaven van de stad. Een krachtige, dynamische en vooruitstrevende cultuursector draagt bij aan een 'inclusieve stad' en een 'aantrekkelijke stad', waar talent zich thuis voelt en langdurig vestigt, onze binnenstad bruist van de energie en waar cultuur voor iedereen toegankelijk en beleefbaar is.

Argumenten

1.1. Het handgeldloket draagt bij aan talentontwikkeling, stimuleert spontaniteit, ondernemerschap en experiment.

Het handgeldloket helpt beginnende culturele professionals een in Enschede een vliegende start te maken. Een toegankelijk startersklimaat voor beginnende culturele professionals biedt hen een drijfveer om na hun studie in Enschede te blijven, of van buiten Enschede naar onze stad te verhuizen.

1.2. Het subsidiehoofdstuk culturele activiteiten draagt bij aan de generatie van spontane ideeën en initiatieven, een levendige en verrassend cultureel programma, laagdrempelige subsidiemogelijkheden voor partijen die geen structurele subsidie ontvangen en culturele activiteiten uit disciplines die niet tot het bijzondere aandachtsgebied van de gemeente Enschede behoren.

De subsidieregeling culturele activiteiten is flexibel, laagdrempelig en toegankelijk voor een grote groep culturele makers. Zij stimuleert culturele activiteiten, georganiseerd door individuen en organisaties die geen meerjarige subsidie van de gemeente ontvangen.

1.3. Vierjaren subsidies dragen bij aan een sterk cultureel middenveld, die voor culturele organisaties en professionals bijdraagt aan continuïteit, bedrijfsvoering, inhoudelijke doorontwikkeling en andere investeringsmogelijkheden.

Door vierjaren subsidies te verstrekken aan het culturele middenveld, wordt dit kenmerkende onderdeel van de Enschedese cultuursector in de gelegenheid gesteld om langetermijninvesteringen te maken, extra financiële middelen te genereren door bij andere overheden en fondsen aanspraak te maken op cofinanciering en te investeren in personeel en inhoud. Door langdurig financiële zekerheid te bieden kunnen culturele instellingen zich focussen op hun culturele programmering

1.4. Culturele platformorganisaties dragen bij aan een sterk cultureel ecosysteem, die zich in Enschede uit in netwerkvorming, onderlinge samenwerking, inzichtelijke talentontwikkelingstrajecten, duurzame participatie met de gemeente, inspiratie en kennisdeling.

Culturele platformorganisaties vertegenwoordigen specifieke onderdelen van het Enschedese culturele ecosysteem en brengen deze met elkaar en met de gemeente in verbinding. Gezamenlijk maken zij het culturele veld inzichtelijk en toegankelijk. Deze organisaties hebben een spilfunctie, versterken het culturele ecosysteem in het geheel en dienen als platform ten behoeve van talentontwikkeling, kennisdeling, wederzijdse inspiratie en samenwerking.

1.5. De subsidieplafonds voor Vierjaren Groot, Vierjaren Klein en Culturele Platformorganisaties worden vastgesteld voor een periode van vier jaar.

De subsidieplafonds voor vierjaren subsidies worden voor een periode van vier jaar vastgesteld door uw raad. Voor de subsidiehoofdstukken Culturele Activiteiten en Handgeldloket geldt dat de subsidieplafonds jaarlijks worden vastgesteld. Het mandaat daarvoor ligt bij het College.

2.1. Het verstrekken van vierjaren subsidies aan de grote culturele instellingen die onderdeel uitmaken van de Enschedese basisinfrastructuur, draagt bij aan een sterke culturele basis en geldt als impuls voor de continuïteit, bedrijfsvoering, inhoudelijke doorontwikkeling en andere investeringsmogelijkheden van deze organisaties.

Door vierjaren subsidies te verstrekken aan de culturele basisinfrastructuur, wordt dit fundament van de Enschedese cultuursector in de gelegenheid gesteld om langetermijninvesteringen te maken, extra financiële middelen te genereren door bij andere overheden en fondsen aanspraak te maken op cofinanciering en te investeren in personeel en inhoud. Door langdurig financiële zekerheid te bieden kunnen culturele instellingen zich focussen op hun culturele programmering

4.1. Het instellen van de bestemmingsreserve past binnen de financiële verordening.

In artikel 11, 'reserves en voorziening groot onderhoud', van de financiële verordening is vastgelegd binnen welke kaders een reserve ingesteld mag worden. De bestemmingsreserve heeft als doel om middelen te vormen voor de uitvoering van de Cultuurnota binnen de periode 2024 en 2028, ter egalisatie van de jaarlasten in lijn met de daarvoor gebudgetteerde bedragen in deze periode. De dekking van de eerste storting in 2024 is opgenomen in de begroting 2024, waarin extra middelen zijn toegevoegd uit de Zomernota 2023 voor de uitvoering van de Cultuurnota. Echter omdat de verordening pas in 2025 ingaat zal de besteding van de middelen met één jaar opschuiven. De dotatie uit 2024 zal dan in 2028 worden onttrokken.

5.1. Door subsidie te verstrekken in de periode 2025-2028 loopt de subsidieperiode voor Cultuur in Enschede gelijk aan provinciale en landelijke subsidieperioden.

Uw raad heeft in de Zomernota subsidiemiddelen beschikbaar gesteld voor de periode 2024-2027. Door deze middelen in plaats daarvan in 2025-2028 in te zetten ten gunste van de cultuursector, loopt deze periode gelijk op met provinciale en nationale subsidieregelingen waarop de Enschedese cultuursector een beroep doet.

5.2. Door subsidie te verstrekken in de periode 2025-2028 wordt het Enschedese culturele veld in staat gesteld om hoogwaardige subsidieaanvragen in te dienen.

Door subsidie pas vanaf 2025 te verstrekken heeft het Enschedese culturele middenveld de tijd om in 2024 plannen te maken, zich over de nieuwe regelingen te laten informeren, investeringen te doen en aanvragen te schrijven om een kwalitatief goede subsidieaanvraag te kunnen doen.

5.3. Door middelen voor het nieuwe subsidiehoofdstuk Culturele Activiteiten in 2025 te verstrekken kan grondig over deze herziene regeling worden geparticipeerd.

Door de herziene subsidieregeling Culturele Activiteiten in 2025 te openen, wordt de gemeente in de gelegenheid gesteld om het culturele veld goed op de nieuwe en herziene subsidieregelingen voor te bereiden en daarover te informeren. Er ontstaat geen hiaat in onze jaarlijkse subsidieverstrekking, omdat de subsidiemiddelen voor Culturele Activiteiten voor 2024 reeds zijn verstrekt.

Risico's

1.1. Culturele instellingen die niet tot de culturele basisinfrastructuur van Enschede behoren, staan vanaf 2025 niet langer op de programmabegroting, waardoor zij jaarlijks niet langer uit kunnen gaan van een subsidiebedrag dat specifiek voor deze organisaties gereserveerd wordt. Deze organisaties kunnen vanaf 2025 een subsidieaanvraag doen in onze nieuwe open subsidieregelingen, waarbij de kans bestaat dat zij geen subsidie ontvangen.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

De financiële dekking van dit voorstel is opgenomen in de Gemeentebegroting 2024 – 2027 onder het product "Cultuur, Evenementen & Citymarketing". Daarin zijn de extra middelen voor de uitvoering van de Cultuurnota verwerkt zoals vastgesteld in de Zomernota van 15 juni 2023.

In de Zomernota van 15 juni 2023 is een bedrag van 4.290.000 euro beschikbaar gesteld voor de realisatie van nieuw cultuurbeleid. Daarnaast is door herschikking van reeds bestaande budgetten een bedrag van 220.000 euro vrijgemaakt om invulling te geven aan nieuw beleid. Deze middelen komen voort uit de regeling 'Culturele Activiteiten 2014', door de herziening van de huidige programmabegroting en een vrijgevalen bedrag uit de vastgoed begroting. Daarmee komt het totaal beschikbare bedrag voor nieuw cultuurbeleid over de komende 4 jaar op 4.510.000 euro. Deze middelen zijn in Cultuurnota bestemd voor de volgende onderwerpen:

Onderwerp	Totaal Bedrag
Handgeldloket	170.000,00 euro
Culturele Activiteiten	690.000,00 euro
Meerjarensubsidies	2.986.000 euro
Talentontwikkeling	400.000 euro
Netwerkbijeenkomsten	60.000 euro
Monitoring	40.000 euro
Makelpunt	70.000 euro
Ondersteuning Amateurkunst	164.000 euro

In het kader van de Subsidieverordening Cultuur Enschede 2025 wordt een gedeelte van de beschikbare middelen aangewend, ter waarde van 3.776.000 euro, ten gunste van de onderwerpen Handgeldloket, Culturele Activiteiten en Meerjarensubsidies. Dit laatste onderwerp is in de subsidieverordening uitgesplitst over een drietal subsidiehoofdstukken: Vierjarensubsidie Groot, Vierjarensubsidie Klein en Culturele Platformorganisaties.

Subsidiehoofdstuk	Subsidieplafond 2025
Handgeldloket	17.000,00 euro
Culturele Activiteiten	690.000,00 euro

Vierjarensubsidie Groot	2.000.000,00 euro
Vierjarensubsidie Klein	776.000,00 euro
Culturele Platforms	210.000,00 euro

Afweging en alternatieven

-

Participatie

Gedurende het schrijfproces zijn conceptversies van de subsidieverordening regelmatig gedeeld en besproken met een begeleidingscommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van verschillende elementen van de Enschedese cultuursector. In de commissie werden de volgende platformorganisaties vertegenwoordigd: CultuurNetwerk Enschede; De Sektor; het Strategisch Cultuurberaad; Stuurgroep Cultuureducatie; en de Cultuurcoach.

Op 12 december 2023 is een sessie in Spinnerij Oosterveld georganiseerd waarvoor het culturele veld in de breedte is uitgenodigd. Gedurende die sessie is de concept-verordening gepresenteerd en uitgebreid besproken met culturele makers.

Communicatie

De vaststelling van de verordening zal worden gecommuniceerd aan de Enschedese cultuursector in de breedte. In de vorm van technische informatiesessies wordt het culturele veld op de hoogte gebracht over de veranderingen en hoe van de nieuwe en herziene subsidieregelingen gebruik te maken.

Om het culturele veld te ondersteunen bij het schrijven van inhoudelijke plannen en subsidieaanvragen wordt een beroep gedaan op culturele platformorganisaties, die het culturele middenveld van Enschede bedienen: CultuurNetwerk Enschede en De Sektor. Zij organiseren bijeenkomsten en sessies waarin de nieuwe subsidieregelingen het hoofdonderwerp vormen.

Interne communicatie

De verordening is afgestemd met het Expertisepunt Subsidies van de gemeente Enschede.

Vervolg

Na vaststelling door uw raad wordt uitvoering gegeven aan de nieuwe en herziene subsidieregelingen. De regelingen worden toegankelijk gemaakt via de website en nieuwe open formulieren. Om het culturele veld voor te bereiden op het doen van een subsidieaanvraag worden technische sessies georganiseerd ter informatievoorziening. Tegelijkertijd wordt een externe adviescommissie opgericht, ten gunste van de tenderprocedures voor de subsidiehoofdstukken Vierjaren groot en Vierjaren klein.

Bijlagen

	Omschrijving	College	Raad	Niet actief publiceren	Geheim
Bijlage 1	Subsidieverordening Cultuur 2025	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 2	Memo amendementen nieuw Cultuurbeleid	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 3	Format Nieuwe Reserve Uitvoering Cultuurnota	Ja	Ja	Nee	Nee

Bijlage 4	Verordening Cultuurnota Model Begrotingswijzig ing 2024	Ja	Ja	Nee	Nee
-----------	---	----	----	-----	-----

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

R.W. Bleker